

E-seminar: Učinkovanje Aarhuške konvencije v EU

Senka Šifkovič Vrbica, avgust 2017

Evropska unija kot skupnost držav je [pristopila](#) h Konvenciji o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva (Aarhuški konvenciji) dne 17.2.2005, kar pomeni, da je od tedaj dalje zavezujoča za vse organe EU.

Že v letu 2003 pa je EU sprejela dve direktivi: [Direktivo 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS](#) in [Direktivo 2003/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o sodelovanju javnosti pri sestavi nekaterih načrtov in programov v zvezi z okoljem in o spremembi direktiv Sveta 85/337/EGS in 96/61/ES glede sodelovanja javnosti in dostopa do sodišč](#). Glede na pravno naravo direktiv so bile vsebino direktiv države članice dolžne prenesti v svoj pravni red.

Leta 2006 pa je bila sprejeta [Uredba \(ES\) št. 1367/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Skupnosti](#). Ta določa obvezujoče zaveze glede dostopa do informacij in sodelovanja javnosti v okoljskih zadevah za organe EU. Po tej uredbi lahko Nevladne organizacije, ki so dejavne na področju varstva okolja in izpolnjujejo določena merila, s katerimi naj bi se predvsem zagotovilo, da gre za neodvisne in odgovorne organizacije, ki so izkazale, da je njihov poglavitni cilj spodbujanje varstva okolja, na ravni EU pravno varstvo glede sprejetih aktov ali opustitev s strani institucije ali organa Skupnosti na področju okoljskega prava zaradi ponovne obravnave s strani zadevne institucije ali organa ([zahteva za notranjo revizijo](#), glej [praktični vodnik](#)).

Zahteve Aarhuške konvencije, predvsem glede sodelovanja javnosti, so določene tudi v drugih direktivah (npr. [Direktivi o presoji vplivov na okolje](#) (EIA), [Direktivi o strateški presoji vplivov na okolje](#) (SEA), [Vodni direktivi](#), [Direktivi o industrijskih emisijah](#)).

Glede dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah pa EU doslej ni sprejela zavezujočih pravil, čeprav je prav to polje izvajanja Aarhuške konvencije najbolj šibko, tako na ravni EU, kot po državah članicah. Je pa Evropska komisija aprila 2017 sprejela [Sporočilo Komisije o dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah](#), ki daje osnovne usmeritve glede dostopa do pravnega varstva. Evropska komisija je izdelala tudi več [študij na temo dostopa do pravnega varstva](#). Specifično pa izvajanje Aarhuške konvencije v EU in državah članicah s svojim strokovnim delom spremlja mreža nevladnih organizacij [Justice & Environment](#).